

Būvniecības valsts kontroles birojs

Aktuālais būvdarbu kontrolē ēku energoefektivitātes nodrošināšanai

Inese Linde, BVKB Būvdarbu kontroles nodaļas
būvinspektore

Būvniecības likums

Būvniecības valsts kontroles birojs

9. pants. Būtiskās būvei izvirzāmās prasības

Būve projektējama, būvējama un ekspluatējama atbilstoši tās lietošanas veidam, turklāt tā, lai nodrošinātu tās atbilstību šādām būtiskām prasībām:

- 1) mehāniskā stiprība un stabilitāte;
- 2) ugunsdrošība;
- 3) vides aizsardzība un higiēna, tai skaitā nekaitīgums;
- 4) lietošanas drošība un vides pieejamība;
- 5) akustika (aizsardzība pret trokšņiem);

6) energoefektivitāte;

- 7) ilgtspējīga dabas resursu izmantošana.

Ēku energoefektivitāte

- 1) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2012/27/ES (2012.gada 25.oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (turpmāk- Direktīvā 2012/27/ES) 4.pantu, Latvijai kā Eiropas Savienības (turpmāk – ES) **dalībvalstij ir jāizstrādā ēku ilgtermiņa stratēģiju, lai mobilizētu ieguldījumus gan valsts, gan privāto dzīvojamo ēku un komercplatību fonda atjaunošanā .**
- 2) 06.12.2012. Ēku energoefektivitātes likums
- 3) 21.08.2018. Ministru kabineta noteikumi Nr.531 Noteikumi par neatkarīgu ekspertu kompetences novērtēšanu un profesionālās darbības uzraudzību ēku energoefektivitātes jomā
- 4) 08.04.2021. Ministru kabineta noteikumi Nr. 222 Ēku energoefektivitātes aprēķina metodes un ēku energosertifikācijas noteikumi
- 5) 25.06.2019. Ministru kabineta noteikumi Nr. 280 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 002-19 "Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika
- 6) Standarti

Ēku energoefektivitātes likums

Likums nosaka:

- 1) ekspluatējamu ēku minimālās energoefektivitātes prasības;
- 2) ēku energosertifikācijas prasības;
- 3) ekspluatējamās ēkas apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudes prasības;
- 4) prasības augstas efektivitātes sistēmu izmantošanai.

Ēku energoefektivitātes likuma izņēmumi – ēkas:

- 1) kurām enerģiju neizmanto iekštelpu mikroklimata regulēšanai;
- 2) kuras ir kultūras pieminekļi vai kurās atrodas kultūras pieminekļi, kā arī kultūras pieminekļu teritorijās esošām ēkām, ja likuma prasību izpilde apdraud šo kultūras pieminekļu saglabāšanu vai pazemina to kultūrvēsturisko vērtību;
- 3) kuras projektētas un būvētas dievkalpojumiem un citām reliģiskām darbībām;
- 4) kuras ir dzīvojamās ēkas, ko izmanto vai paredzēts izmantot mazāk par četriem mēnešiem gadā vai arī ierobežotu laiku katru gadu, un kuru paredzamais enerģijas patēriņš ir mazāks par 40 kilovatstundām uz kvadrātmetru gadā (piemēram, vasarnīcas, dārza mājas);
- 5) kuras ir brīvi stāvošas un kuru kopējā iekštelpu platība ir mazāka par 50 kvadrātmetriem;
- 6) kuras paredzētas lietošanai uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem;
- 7) kuras ir rūpnieciskās ražošanas ēkas un lauku saimniecību nedzīvojamās ēkas ar zemu enerģijas pieprasījumu (kopējais enerģijas patēriņš nepārsniedz 50 kilovatstundas uz kopējās iekštelpu platības kvadrātmetru gadā);
- 8) kuras ir Latvijas Republikas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības ēkas ārvalstīs. Šādu ēku projektēšanu, būvniecību un ekspluatācijas uzraudzību organizē valsts akciju sabiedrība "Valsts nekustamie īpašumi", kas koordinē energoefektivitātes principu ievērošanu ēkās, kā arī energoefektivitātes pasākumu veikšanu atbilstoši konkrētās vietas klimatiskajiem apstākļiem un uzņemošās valsts normatīvo aktu prasībām, ja to piemērošana nepieciešama.

Kritēriji novērtējot ēkas vai tās daļas energoefektivitāti

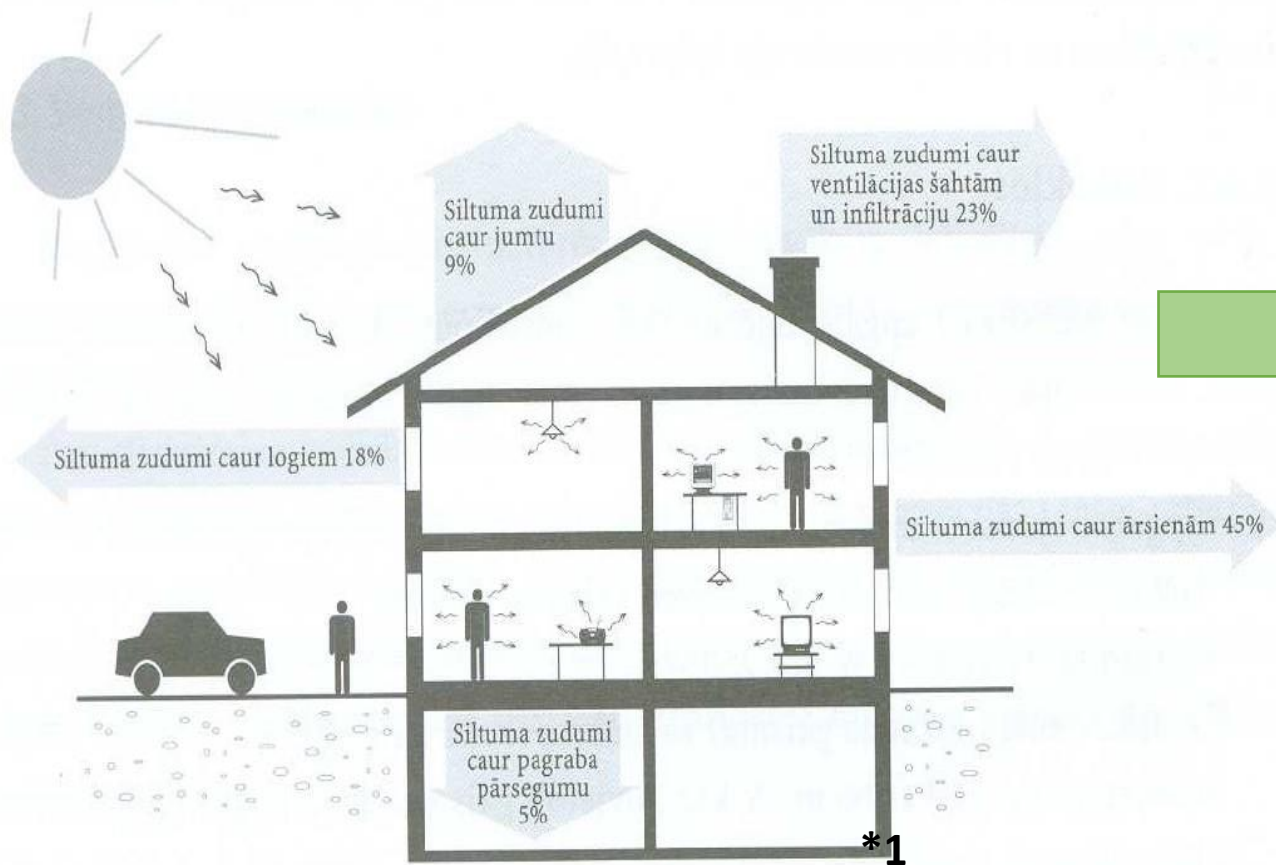
- 1) norobežojošo konstrukciju siltumvadītspēja;
- 2) apkures sistēmu un dzesēšanas sistēma;
- 3) karstā ūdens apgādes sistēma;
- 4) gaisa kondicionēšanas sistēma;
- 5) iebūvētās apgaismes sistēmas;
- 6) ventilāciju un gaisa caurlaidība;
- 7) atrašanās vietu un orientāciju pret debess pusēm;
- 8) saules ietekme;
- 9) ārējos klimatiskos apstākļus un iekšējais mikroklimats;
- 10) iekšējās slodzes.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēkas siltuma enerģijas zudumu sadalījums

Energoefektivitātes aprēķins →

Energoefektivitātes pasākumu kopums →

Ēku energosertifikācija

Būvniecības valsts kontroles birojs

Atzinums par būves pārbaudi – biežāk konstatētās neatbilstības

Būvniecības valsts kontroles birojs

Reģistrācijas Nr. 90010386959, Krišjāņa Valdemāra iela 157, Rīga, LV-1013
tālrunis: +37167013302, fakss: 67013322, e-pasts: pasts@bvkb.gov.lv

Atzinums par būves pārbaudi Nr. [DOCUMENT_NUMBER]

Rīga
(sastādīšanas vieta)

[DOCUMENT_DATE]
(sastādīšanas datums)

Objekts: Skolas siltināšana un pamatskolas piebūve

Pārbaude: Būvdarbu kontrole

Objekta apsekošanas datums:

13.09.2022	no: 09:00	līdz: 10:00
------------	-----------	-------------

Atzinums izsniegts:

- Atbildīgais būvdarbu vadītājs: Atbildīgais Vadītājs
- Būvuzraugs: Atbildīgais Uzraugs
- Būvdarbu veicējs: SIA "BBB būve"
- Būvuzraugs: SIA "VV būvuzraugs"
- Būvprojekta izstrādātājs: SIA "Izstrādātāju Groupa"
- Pasūtītājs: Skaistā novada pašvaldība
- Cita institūcija: PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

1. Ziņas par būvēm:

Kadastra apzīmējums: 0000011112222

Kadastra numurs: -

1.	Būves veids	Ēka
2.	Nosaukums	Pamatskolas piebūve
3.	Būvniecības veids	Jauna būvniecība
4.	Būves grupa	3. grupa
5.	Adrese	Skaistā novada iela 10, Pilsēta
6.	Galvenā zemes vienība	0000011112222

Civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas pārbaude

Būvniecības likums 20.pants. Apdrošināšana būvniecībā

(1) Būvdarbu veicējam ir pienākums apdrošināt savu civiltiesisko atbildību par tā darbības vai bezdarbības rezultātā nodarīto kaitējumu trešo personu dzīvībai un veselībai vai mantai nodarītajiem zaudējumiem. Ja būvdarbu veikšanai nepieciešama būvatļauja, būvdarbu veicēja civiltiesiskā atbildība apdrošināma uz visu būvdarbu veikšanas laiku.

(2) Civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumu noslēdz vai nu attiecībā uz visiem objektiem un katru gadu to atjauno, vai no jauna, vai arī attiecībā uz katru atsevišķo objektu.

(3) Trešās personas mantai nodarītie zaudējumi tiek novērtēti, ievērojot normatīvos aktus par apdrošināšanu. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts, pusēm vienojoties.

(4) Būvdarbu veicēja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas esamību pārbauda būvatļaujas izdevējs.

Ministru kabineta 02.09.2014. noteikumi Nr.529 „Ēku būvnoteikumi” 99.¹ punkts Ja būvdarbu laikā būvdarbu veicējam mainās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas polises termiņš, būvniecības ierosinātājs institūcijā, kura pilda būvvaldes funkcijas, iesniedz informāciju, norādot jaunās polises izdevēju, datumu, numuru un polises darbības termiņu.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecības dalībnieku un būvniecībā iesaistīto personu atbilstības būvatļaujai pārbaude

1) Vai ir visi būvniecības dalībnieki atbilstoši būvatļaujas pielikumam?

Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 130. punkts nosaka, ka Būvniecības ierosinātājs iesniedz iesniegumu par izmaiņām būvatļaujā, ja mainās būvdarbu veicējs, būvdarbu vadītājs, būvuzraugs vai autoruzraugs.

2) Darba aizsardzības koordinators!

Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 94.punkts Būvniecības ierosinātāja pienākums ir norīkot darba aizsardzības koordinatoru būvdarbu izpildes sagatavošanas posmam, kā arī būvdarbu veikšanas posmam, ja būvdarbus veic vairāki būvdarbu veicēji.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Darba aizsardzības prasību ievērošanas pārbaude

Ministru kabineta 18.03.2014 noteikumi Nr. 143 Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ministru kabineta 25.02.2003. noteikumi Nr.92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus”

12. Pasūtītājam ir pienākums pirms būvdarbu uzsākšanas nosūtīt Valsts darba inspekcijai iepriekšēju paziņojumu par būvdarbu veikšanu ([pielikums](#)) vienā no šādiem gadījumiem:

12.1. ja paredzētais būvdarbu ilgums pārsniedz 30 darbadienas un būvdarbos vienlaikus tiek nodarbināti vairāk nekā 20 nodarbinātie;

12.2. ja plānotais būvdarbu apjoms pārsniedz 500 cilvēkdienas (viena vai vairāku nodarbināto kopā nostrādātas darbadienas).

(Grozīts ar MK [29.01.2008.](#) noteikumiem Nr.48)

13. Iepriekšējā paziņojumā par būvdarbu veikšanu sniegto informāciju pasūtītājs novieto būvlaukumā redzamā vietā un, ja nepieciešams, to regulāri atjauno.

(Grozīts ar MK 29.01.2008. noteikumiem Nr.48)

Darba veikšanas projekta pārbaude

Būvniecības valsts kontroles birojs

- 1) vai būvdarbu veicējs ir izstrādājis DVP
- 2) vai DVP ir pieejams būvlaukumā jeb BIS
- 3) vai situācija būvlaukumā atbilst DVP
- 4) vai DVP ir saskaņots (ar galveno būvdarbu veicēju)
- 5) vai DVP atbilst būvprojekta DOP sadaļai
- 6) Vai DOP paredzēts būvdarbi paralēli ēkas ekspluatācijai.

Pārbaudes laikā vizuāli konstatēts, ka darbu veikšana pēc DARBU VEIKŠANAS PROJEKTS "C ēkas ārsienu siltināšana ar beramo vati pēc "Knauf Insulation Cavity Wall Insulation" tehnoloģijas " risinājuma pārsniedz nekustamā īpašuma, adresē Lāčplēša ielā 5, Rīga, robežas, kas nav saskaņots ar nekustamā īpašuma, adresē Ģertrūdes ielā 2, Rīga, īpašnieku vai pilnvaroto personu. Savukārt akceptētajā būvprojektā DOP sadaļā (19.03.2015. būvatļaujas Nr.BV-15-31: -abv/C ,) neparedz paplašinātu būvlaukuma robežu uz nekustamo īpašumu adresē Ģertrūdes ielā 2, Rīga, un būvlaukuma robeža beidzas līdz ar zemes robežu.

Būvinspektora komentāri: Pārbaudes laikā tika konstatēts:

1. visas evakuācijas durvis ir aizslēgtas.
2. Dažām evakuācijas durvīm ir norobežotas ar klavierēm.
3. Nav nodrošinātas DOP noteiktās prasības, lai objektu varētu ekspluatēt
4. Evakuācijas izeja no ēkas caur būvlaukumu ir norobežota ar žogu.

Aizslēgtas evakuācijas durvis. Nav iespējams atvērt 3 sekunžu laikā.

Evakuācijas izeja no ēkas caur būvlaukumu ir norobežota ar žogu.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Nesošo konstrukciju darba operāciju un darba procesu tehnoloģiskā kontrole jeb kvalitātes kontroles sistēma (KKS)

Kvalitātes kontroles sistēma* būvniecībā ir dokumentēta organizatoriska struktūra, darbinieku atbildības, procesuālo darbību un līdzekļu kvalitātes vadīšanas īstenošanas un būvdarbu kvalitātes nodrošināšanai.

*BVKB izstrādātas vadlīnijas kvalitātes kontroles sistēmas izstrādei

<https://www.bvkb.gov.lv/lv/buvdarbu-valsts-kontrole-un-buvju-pienemsana-ekspluatacija>

Prasības kvalitātes kontroles sistēmas izstrādāšanai

Būvdarbu kvalitātes kontroles sistēmu katrs uzņēmums izstrādā atbilstoši savam profilam, veicamo darbu veidam un apjomam. Būvdarbu kvalitātes kontrole ietver (ĒBN 125.p; AIBN 117.p; ACuIBN 132.p) :

- būvdarbu veikšanas dokumentācijas, piegādāto būvizstrādājumu un konstrukciju, ierīču, mehānismu un līdzīgu iekārtu sākotnējo kontroli;
(kontrolē pirms būvdarbiem)
- atsevišķu darba operāciju vai darba procesu tehnoloģisko kontroli;
(kontrolē būvdarbu laikā)
- pabeigtā (nododamā) darba veida vai būvdarbu cikla (konstrukciju elementa) noslēguma kontroli
(pabeigtu būvdarbu (etapu) kontrole)

Būves novietojums, būvapjoms atbilst būvprojektam.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecības likums

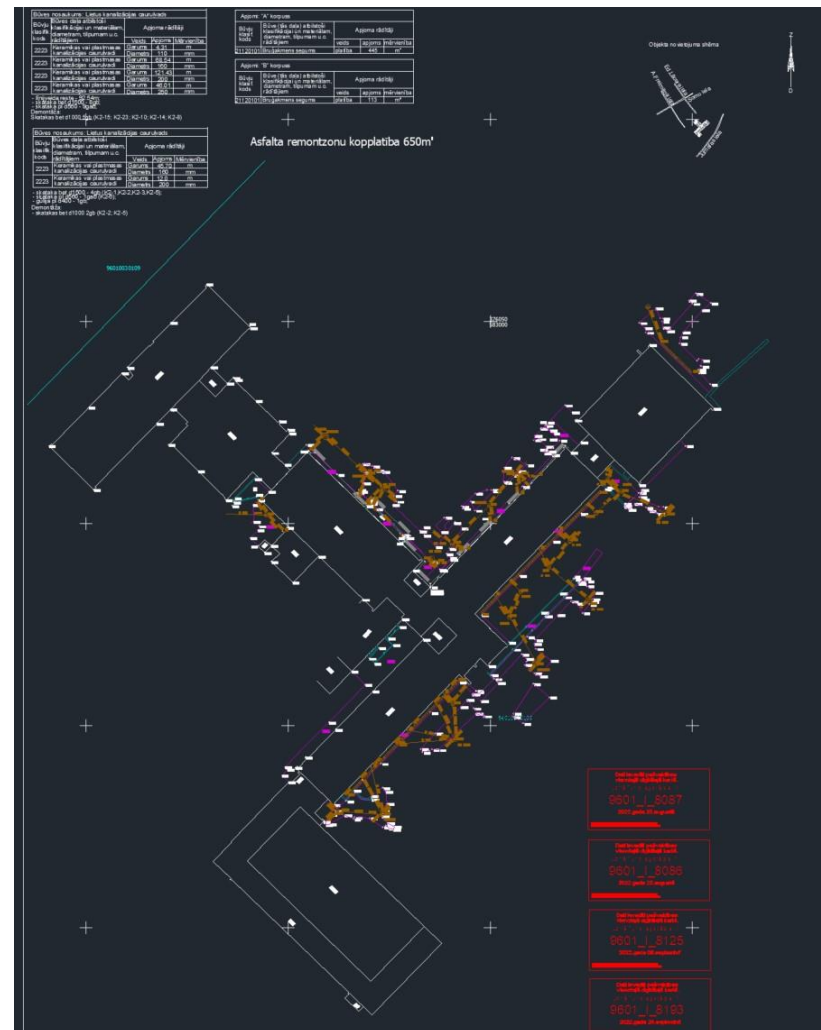
1.pants. Likumā lietotie termini

3) būve — būvdarbu rezultātā radusies ar zemi vai guļtni saistīta ķermeniska lieta (ēka vai **inženierbūve**), kurai ir nosakāms būves lietošanas veids;

Būvvaldē saskaņojamās būvprojekta izmaiņas:

Būvniecības likums 16.panta 2.2 daļa, 17.panta 2.1 daļa - Izmaiņas būves **novietojumā**, **būvapjomā** un fasādes risinājumā pieļaujamas pēc to saskaņošanas ar būvvaldi vai institūciju, kura pilda būvvaldes funkcijas. Ar izmaiņām var paredzēt arī būvprojektā neparedzētus pirmās vai otrās grupas inženierbūvju, pirmās grupas ēkas vai otrās grupas palīgēkas būvdarbus.

Svarīgi atcerēties - Tai skaitā demontētās būves!

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būves nesošo konstrukciju/to daļu izbūve - mūris

2.5.1 mūra konstrukcijām - Pārkāpumi ir konstatēti

Būvinspektora komentāri: Pārbaudīts A korpusa parapeta mūris asīs A-B/1: Atbilstoši būvprojektam parapetu paredzēts izbūvēt no ķieģeļu mūra 0.5 m augstumā no kores līmeņa, bet faktiski būvobjektā konstatēts, ka mūris veidots no keramzītbetona blokiem 0.73 m augstumā no kores līmeņa.

Keramzītbetona bloku mūra parapets 0.73 m no kores augstuma- neatbilst būvprojekta risinājumam.

2 mūra konstrukcijām - Pārkāpumi ir konstatēti

Būvinspektora komentāri: 1. Mūrēšanas darbi jāveic neatbilstoši ražotāja instrukcijai. Šuvju biezums mērījumu vietā 20mm un 30mm. Ražotāja instrukcijā ir noteikts, ka minimālais šuvju biezums ir 12-16mm. Nav ievērota ražotāja instrukcija - Visās vertikālajās šuvēs, kur piegriežto bloku dēļ nav iespējams izveidot gropes savienojumu, jābūt jālieto mūrjava. Iedurvietā starp betona un mūra konstrukcijām ir pielietoti dažādi šuvju pildīšanas varianti, kuri nav paredzēti projektā.

Mūrēšanas darbi 2.stāvā ir veikti neatbilstoši ražotāja instrukcijai.

Šuvju biezums mērījumu vietā 20mm un 30mm.

Visās vertikālajās šuvēs, kur piegriežto bloku dēļ nav iespējams izveidot gropes savienojumu

Svarīgi atcerēties - izbūve atbilstoši ražotāja instrukcijām un nodrošināt atbilstību būvprojektam.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būves nesošo konstrukciju/to daļu izbūve - koka konstrukcijas

1.5.1 koka konstrukcijām - Pārskatums ir konstatēti

Būvinspektora komentāri: Objektā tika veikta būvdarbu dokumentācijas pārbaude, izbūvēto jumta koka konstrukciju vizuāla apskate, kā arī koksnes mitruma pārbaude ar mitruma mērītāju Velleman DVM123

Centrālais statnis asīs A'-B'/6' šķēsgriezuma izmēri- 200x200mm – atbilst būvprojekta risinājumam. Koksnes mitrums vidēji 13% (atbilst- atbilstoši būvprojektam- ne vairāk par 20%)

Spāres asīs B'/6'-7' šķēsgriezuma izmēri- 80x200mm, attālums starp spārēm 700mm atbilst būvprojekta risinājumam. Koksnes mitrums vidēji 13% (atbilst)

Vidējais kopturis asīs 6'-7' šķēsgriezuma izmēri- 150x200mm. Koksnes mitrums vidēji 13% (atbilst)

Uz minētajām koka konstrukcijām fiksēts CE zīmes marķējums, kā arī deklarētās ekspluatācijas īpašības (koksnes stiprības klase C24) - atbilst būvprojekta risinājumam. Koka koptura savienojuma mezgls neatbilst autoruzraudzības rasējumam, vītņstieņa attālums no koptura gala savienojuma vietā ir 70 mm (neatbilst- atbilstoši rasējumam jābūt 100 mm).

Spāres savienojuma mezgli neatbilst autoruzraudzības rasējumam, vītņstieņa attālums no spāres gala savienojuma vietā ir mazāks par 100 mm.

Statņa izmēri 200x200mm

Koksnes mitrums 13%

attālums starp spārēm 700 mm

Koptura savienojums virs balsta. Šāds koptura stiprinājuma mezgls būvprojektā nav paredzēts

Koptura savienojums zem spāres ir veikts neatbilstoši būvprojektam (iztrūkst bultskrūvju savienojuma). Defektu akts un defektu novēršanas kārtība uzrādīta netika.

Koptura savienojums zem spāres ir veikts neatbilstoši būvprojektam (savienojuma vieta

Svarīgi atcerēties - izbūvēt atbilstošus stiprinājuma mezglus, nodrošināt dzegas siltināšanu un gaisa plūsmu «kore – dzega».

*2

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būves arhitektoniskais risinājums - ventilējamā fasāde

Būvinspektora komentāri: Ventilējamās fasādes apakškonstrukcija nav izbūvēta atbilstoši akceptētajam būvprojektam VI sējums lapa AR-II-28, AR-II-29, AR-II-30. Pārbaudes laikā objektā ir konstatēts, ka konstrukcijas skrūvju stiprināšana veikta stiprinājuma detaļas sānā, pašā detaļā nenoteiktā vietā vai izbūvēti neidentificējama materiāla un neidentificējamu skrūvju pagarinājuma detaļās. Pārbaudes laikā pēc lūguma uzrādīt autoruzraudzības žurnālu un veiktās izmaiņas, pārstāvji norādīja, ka autoruzraudzības žurnāls nav un izmaiņas nav veiktas. Konstatēts Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 139.2.punkta pārkāpums un 139.3.punkta pārkāpums.

Instrukcijai neatbilstoši stiprinājumu pagarinājumi.

Svarīgi atcerēties - izbūvēt atbilstoši ražotāja instrukcijām un nodrošināt atbilstošu virsmas sagatavošanu.

Būvinspektora komentāri: Uz ass 10 siltumizolācijas slānim konstatēts, ka nav ievērotas kvalitātes prasības attiecībā uz virsējā slāņa blīvuma nodrošināšanu - nav veikta atbilstoša virsmas sagatavošana. Arī uz ass D vizuāli konstatētas līdzīgas neatbilstības.

Ass 10.

Ass 10.

Ass 10.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būves arhitektoniskais risinājums - apmestā fasāde

Svarīgi atcerēties - izbūvēt atbilstoši ETAG 004, ja tas norādīts būvprojektā.

Biežāk pieļautās kļūdas:

- 1) Iebūvējamā materiāla nomaiņa, bez izmaiņām būvprojektā, tai skaitā izvēlētās sistēmas pielietojums.
- 2) Neatbilstoši tehnoloģijai izbūvēti mezgli. Ievērot izvēlētās sistēmas tehnoloģiju.
- 3) Neatbilstoša garuma izvēlēts siltumizolācijas stiprinājums.
- 4) Neatbilstoši ražotāja norādījumiem iebūvēts siltumizolācijas materiāls.
- 5) Fasādes krāsojums neatbilst krāsu pasei.

Būvinspektora komentāri: 1. Logailes izbūves mezgls fasādes asīs 11-1. Starp siltumizolācijas slāņiem ir līmjavas kārtā. Neatbilstoši būvprojekta lapai AR-2i-1. Neatbilstoši ražotāja instrukcijai.

2. Logailes izbūves mezgls fasādes asīs 11-1. Logailes augšējai malai nav ieklāts siltumizolācijas materiāls. Neatbilstoši būvprojekta lapai AR-2i-1. Nav izstrādāta izpildshēma pirms darbu uzsākšanas.

3. Netiek izmantoti stūra pielaiduma profili izlīdzinoties ar sieta armējumu fasādes asīs 11-1. Neatbilstoši ražotāja instrukcijai (saskaņā ar ražotāja instrukciju stūru un logailei pielaidumu profili ir jāizbūvē pirms fasādes plaknes armēšanas darbiem).

4. Zem siltumizolācijas slāņa tiek atstāti neizolēti elektrības vadi. Nav informācijas par to pielietojumu turpmākās ēkas ekspluatācijā. Nav ievērots 19.04.2016. MK noteikumu Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" 60.punkts Elektroinstalāciju, kas netiek ekspluatēta (nav pieslēgta pastāvīgam elektroenerģijas spriegumam), demontē būvniecību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Šā punkta prasības neattiecas uz elektroinstalāciju tehnoloģiskajā iekārtā.

5. Lietus ūdens novade no ēkas ir izpildīta pavirši, neaizsargājot jau izbūvētās konstrukcijas.

6. Logu, durvju ailes stūrus plaknē nav armēti ar stikla šķiedras sieta taisnstūra loksnī (200×300mm), to iegremdējot armēšanas javā Sakret BAK.

7. Aļģu un sēnu kolonija zem izbūvētā siltumizolācijas materiāla pa asi C, starp asīm 6-5.

Logailes izbūves mezgls gar Kandavas ielu

Logailes izbūves mezgls gar Kandavas ielu.

Netiek izmantoti stūra pielaiduma profili izlīdzinoties ar sieta armējumu

Izmaiņas būvprojektā

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Ja būvprojektā norādītais materiāls atšķiras no būvobjektā iebūvējamā un netiek mainīti ēkas risinājumi, informāciju (piemēram Materiālu apstiprināšanas formu) **pēc vienošanās ar pārējiem būvniecības dalībniekiem** saskaņā ar Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” (turpmāk - VBN) 115.punktu, **pievieno būvdarbu žurnālam (segto darbu aktam).**
- Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas skaidrojumu **Materiālu apstiprināšanas formas un detalizētie rasējumi nevar mainīt** būvprojekta risinājumus, piemēram, būvprojektā dotās slodzes un slodžu shēmas, **ēkas energoefektivitātes aprēķinu**, ugunsdrošības, **siltumtehniskos** un akustiskos **risinājumus**. Ja detalizētie rasējumi maina būvprojekta risinājumus, tas ir uzskatāms par būvprojekta izmaiņām.

Būvdarbu vadītājs aizpilda būvdarbu žurnālu un ievēro VBN noteiktos pienākumus

Būvniecības valsts kontroles birojs

- 1) Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 5.pielikuma I sadaļa "Būvdarbu žurnāla saturs" un II sadaļa “Būvdarbu žurnālā norādāmas ziņas” savukārt 5¹.pielikums Būvdarbu žurnāla saturs būvniecības informācijas sistēmā.
- 2) Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 100. punkts Atbildīgajam būvdarbu vadītājam ir šādi pienākumi:
 - 100.1. kontrolēt būvlaukuma sagatavošanas darbus pirms būvdarbu uzsākšanas;
 - 100.1.¹ nepieļaut patvaļīgu būvniecību, kā arī objekta patvaļīgu ekspluatāciju;
 - 100.2. atbilstoši plānotajiem darbiem atrasties būvlaukumā;
 - 100.4. nodrošināt, ka būvdarbos tiek izmantoti tikai būvprojektam atbilstoši būvizstrādājumi, kuriem ir atbilstību apliecinājoši dokumenti;
 - 100.5. ievērot būvdarbu secību un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu organizēšanas projektam un darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, vides aizsardzību, darba aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošos normatīvos aktus;
 - 100.6. organizēt būvkonstrukciju, segto darbu un citu izpildīto būvdarbu pieņemšanu, kā arī, ja nepieciešams, vizuāli fiksēt izpildītos segtos darbus pirms to aizsegšanas;
 - 100.7. izdarīt ierakstus būvdarbu žurnālā par veiktajiem būvdarbiem, iebūvētajiem būvizstrādājumiem un darbu kvalitāti, kā arī būvdarbu laikā radītiem atkritumiem;
 - 100.8. kontrolēt būvdarbu žurnālā ierakstīto norādījumu izpildi, attiecīgi to fiksējot žurnālā;
 - 100.9. būvniecības informācijas sistēmā apstiprināt būves gatavību ekspluatācijai;
 - 100.10. pēc būvuzrauga pieprasījuma sniegt detalizētu informāciju par būvdarbu sagatavošanās posmiem un izvēlētajām metodēm darbu izpildē;
 - 100.12. nodrošināt, lai būvlaukumā netiktu ielaistas un neuzturētos nepiederošas personas;
 - 100.15. informēt būvniecības ierosinātāju par objektiem, kuriem būvspeciālists ir piesaistīts.

Galvenā būvdarbu veicēja darbības pārbaude

Būvniecības valsts kontroles birojs

1) Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 93. punkts Galvenā būvdarbu veicēja pienākums ir:

93.1. organizēt būvdarbus būvlaukumā atbilstoši darbu organizēšanas projektam, darba aizsardzības plānam un darbu veikšanas projektam;

93.2. nodrošināt veikto darbību un metožu piemērotību konkrētajā būvlaukumā, darbību stabilitāti un drošību;

93.3. nodrošināt to personu drošību, kurām ir tiesības atrasties būvlaukumā;

93.4. organizēt papildu pasākumus, kas, veicot būvdarbus, nepieciešami sabiedrības drošības garantēšanai;

93.5. iesaistīt būvniecības procesā tikai atbilstošas kvalifikācijas būvdarbu izpildītājus;

93.6. nodrošināt, ka būvdarbos tiek izmantoti tikai būvprojektam atbilstoši būvizstrādājumi, kuriem ir atbilstību apliecinošie dokumenti;

93.8. nodrošināt, ka būvdarbu žurnālā ir informācija par visiem atsevišķu būvdarbu veicējiem, kas piesaistīti konkrētā objekta realizācijai (**tai skaitā atsevišķu darbu veicēju noslēgtie būvdarbu līgumi ar to darbu veicējiem**) .

2) Būvniecības likums 22.pants Būvkomersants un būvkomersantu reģistrs.

Pirmā daļa. Lai sniegtu būvniecības pakalpojumus, komersants reģistrējas būvkomersantu reģistrā. Būvkomersants ir būvkomersantu reģistrā reģistrēts komersants!!!

Reģistrēšanās būvkomersantu reģistrā

- liftu un pacēlāju montāža – nav jāreģistrējas, ja veic tikai iekārtu montāžu;
- labiekārtojuma elementu uzstādīšana un apzaļumošana (t. sk. soliņi, velostendi, utt.) – nav jāreģistrējas, ja veic tikai labiekārtojuma elementu, kas nav 1. grupas inženierbūves, uzstādīšanu un apzaļumošanu;
- mēbeļu, iebūvējamo mēbeļu un cita aprīkojuma uzstādīšana (t. sk. virtuves iekārtas, skatuves drapērijas, aizkari, skatītāju krēsli utt.) – nav jāreģistrējas, ja veic tikai iepriekš minētā aprīkojuma uzstādīšanu;
- skatuves aprīkojums (t. sk. dekorāciju pacēlāji, vinčas, skatuves apgaismojums) – nav jāreģistrējas, ja veic tikai iepriekš minētā skatuves aprīkojuma uzstādīšanu, bet ir jāreģistrējas, ja veic arī nesošo konstrukciju, pie kurām tiek stiprināts iepriekš minētais skatuves aprīkojums, būvniecību;
- **gaismekļu montāža (gan iekštelpās, gan uz fasādes) – nav jāreģistrējas, ja veic tikai iepriekš minēto gaismekļu montāžu bez iekšējo vai ārējo inženiertīklu ierīkošanas;**
- santehnikas montāža (izlietnes, dušas, klozetpodi utt.) – nav jāreģistrējas, ja veic tikai iepriekš minētās santehnikas montāžu bez iekšējo vai ārējo inženiertīklu ierīkošanas;

Reģistrēšanās būvkomersantu reģistrā

- koka elementu atjaunošana (piemēram, durvju, palodžu slīpēšana, krāsošana) – ir jāreģistrējas;
- akmens elementu atjaunošana (piemēram, kāpņu slīpēšana, izsisto robu aizpildīšana) – ir jāreģistrējas;
- telpu uzkopšana būvdarbu laikā (piemēram, būvgružu savākšana būvobjektā un iznešana uz konteineriem) – nav jāreģistrējas;
- medicīnas gāzes sistēmu izbūve (medicīniskā gāze, māsu izsaukumu sistēma) - ir jāreģistrējas;
- paceļamo vārtu (arī ugunsdrošo) uzstādīšana - ir jāreģistrējas;
- esošā dzeramā ūdens sūkņa nomaiņa pret jaunu, neveicot inženiertīklu izbūves vai pārbūves būvdarbus - nav jāreģistrējas;
- sastatņu un darba platformu uzstādīšanas un demontāžas darbi - nav jāreģistrējas;
- Iekārtu (bez operatora) gruntsūdens līmeņa pagaidu pazemināšanai būvobjektos iznomāšana, nesniedzot būvniecības pakalpojumus - nav jāreģistrējas;
- Konstrukciju metināšanas vai apmešanas darbi, tvaika izolācijas plēves no iekšpuses ierīkošana vai atbalsta rāmju jumta iekārtām izbūve būvlaukumā (būvē) - ir jāreģistrējas;
- būvlaukumā (būvē) veic polihromo gleznojumu restaurāciju - ir jāreģistrējas;

Elektroniskā darba laika uzskaites sistēma

Ieviesta un uzturēta elektroniskā darba laika uzskaitē .

- Likumā Par nodokļiem un nodevām **107.pantā** pirmajā daļā teikts, ka šīs nodaļas izpratnē **galvenais būvdarbu veicējs** ir būvdarbu veicējs, kurš veic būvdarbus savām vajadzībām vai ir noslēdzis līgumu ar būvniecības ierosinātāju par jaunas trešās grupas būves būvniecību vai par būvdarbiem, kuru izmaksas ir 350 000 euro vai vairāk (turpmāk — būvdarbu līgums), un kurš būvdarbus veic pats vai būvdarbu līgumā noteiktu saistību vai tās daļu nodod izpildei apakšuzņēmējam. **Būvdarbu žurnālā reģistrēts līgums , kura summa mazāka par 350 000 euro, tātad, elektroniskās informācijas uzskaitē būvlaukumā var nebūt.**
- Likumā Par nodokļiem un nodevām **109.pantā** teikts "Šīs nodaļas izpratnē par būvlaukumā nodarbinātu personu uzskatāms **galvenā būvdarbu veicēja vai apakšuzņēmēja darba ņēmējs, kas veic darbu būvlaukumā būvdarbu līguma izpildei.** Par būvlaukumā nodarbinātu personu uzskatāma arī fiziskā persona, kas reģistrējusies kā saimnieciskās darbības veicēja, iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka, ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka, ja minētās personas veic darbu būvlaukumā būvdarbu līguma izpildei, kā arī persona, kas darbu būvlaukumā būvdarbu līguma izpildei veic darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma saņēmēja labā un vadībā, un **būvuzraugs**". Tātad arī būvuzraugam jāreģistrējas elektroniskajā laika uzskaites sistēmā.

Nesošo konstrukciju noslēguma kontrole jeb segto darbu akti

- 1) Dokumenti tiek pārbaudīti izlases kārtībā.
- 2) Tika pārbaudīti būvizstrādājuma izcelsmi apliecinājoši dokumenti, kuri pievienoti pārbaudītajiem segto darbu aktiem.
- 3) Segto darbu aktos (būvniecības informācijas sistēmā) jānorāda visi informācija atbilstoši Ministru kabineta 02.09.2014. noteikumi Nr.529 „Ēku būvnoteikumi” 12. pielikuma 5 punkts - Būvniecības ieceres dokumentācija, uz kuras pamata veikti segtie darbi (piemēram, rasējuma numurs).
- 4) Ministru kabineta 02.09.2014. noteikumi Nr.529 „Ēku būvnoteikumi” 127.¹ punkts Nozīmīgo konstrukciju, segto darbu un ugunsdrošībai nozīmīgas inženiertehniskās sistēmas pieņemšanas aktu veido būvniecības informācijas sistēmā no būvdarbu žurnālā veiktajiem ierakstiem par izpildītajiem speciālajiem un ikdienas būvdarbiem un to apstiprina atbildīgais būvdarbu vadītājs, būvuzraugs (ja veikta būvuzraudzība) un autoruzraugs (ja to paredz autoruzraudzības līgums).
- 5) Ministru kabineta 02.09.2014. noteikumi Nr.529 „Ēku būvnoteikumi” 128.punkts, proti, nav pieļaujama būvdarbu turpināšana, ja būvdarbu veicēja pārstāvji un būvuzraugs (ja būvniecībai tiek veikta būvuzraudzība) nav būvniecības informācijas sistēmā izveidojuši un apstiprinājuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktu. Ja būvuzraugs vai autoruzraugs konstatē veikto darbu neatbilstību būvniecības ieceres dokumentācijai vai būvdarbu tehnoloģijas prasībām, turpmākie darbi jāpārtrauc un jāveic attiecīgs ieraksts būvdarbu žurnālā, norādot izpildes termiņu. Darbus var turpināt tikai tad, kad visas šajā punktā minētās personas ir apstiprinājušas attiecīgo segto darbu pieņemšanas aktu.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Vides aizsardzības prasību ievērošana būvlaukumā

- 1) Tiek ievērotas atkritumu apsaimniekošanas prasības.
- 2) Netiek pieļauta ūdens (arī attīrīts) novadīšana no būvlaukuma pašteses ceļā un nesagatavotās gultnēs.
- 3) Tiek nodrošināta koku aizsardzība.

Būvniecības atkritumu samazināšana

Veicot būvdarbus, atkritumu apjomu pēc iespējas samazina:

- Plāno iegādes tā, lai neveidojas pārpalikumi, kas nav derīgi turpmākai izmantošanai ,
- Nojaukšanas darbus veic tā, lai palielinātu tādu materiālu daudzumu ko iespējams izmantot atkārtoti (ar vai bez papildus sagatavošanas),
- Atkritumus šķiro pa materiālu veidiem, lai varētu tos nodot pārstrādei.

Nepieļaut bīstamo atkritumu sajaukšanu ar pārstrādei vai reģenerācijai derīgām atkritumu plūsmām!

Būvniecības atkritumu šķirošana

Būvniecības valsts kontroles birojs

Turpmākās apsaimniekošanas uzlabošanai dalīti vāc:

- koksni
- minerālus saturošas frakcijas (betons, ķieģeļi, flīzes u.c.)
- metālus
- stiklu
- plastmasu
- apmetumu

Atsevišķi uzkrāj jebkuru bīstamo atkritumu veidu, t.sk. būvmateriālu iepakojumu, kas piesārņots ar bīstamām vielām.

Neveido jauktus, nešķirotus atkritumus!

Organizē regulāru izvešanu, ja ierobežotas uzglabāšanas iespējas.

Neveido atbērtnes ar objektu nesaistītās vietās, atkritumus var uzglabāt tikai vietās, kurām ir saņemta atbilstoša atļauja.

Autoruzraudzības un būvuzraudzības veikšanas pārbaude

- 1) Aizpilda būvdarbu žurnālu.
- 2) Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” noteiktos pienākumus.
- 3) Būvuzraugs ievēro būvuzraudzības plānu.

Informācijai no Ekonomikas ministrijas skaidrojuma - Vispārīgo būvnoteikumu 6. pielikumā ir dots autoruzraudzības žurnāla saturs, kur 3. punktā ir noteikts kādus autoruzrauga ierakstus veic, piemēram, konstatētās atkāpes no būvprojekta un būvnormatīvu pārkāpumus, norādījumus par konstatēto atkāpju un pārkāpumu novēršanu un to izpildes termiņu, atbildīgā būvdarbu vadītāja un būvniecības ierosinātāja vai būvuzrauga informāciju par norādījumu izpildi. Tādejādi autoruzraudzības žurnālā veic ierakstus par konstatētām atkāpēm no būvprojekta un to novēršanas termiņiem nevis saskaņo cita veida risinājuma iespējamību būvprojektā.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Paldies par uzmanību!
Plāno – kontrolē – iedziļinies – rīkojies!

Vairāk informācijas
www.bvkb.gov.lv